

Kunst, of toch om lekker op te zitten?

Art Design

Geen definitief antwoord op de vraag of design ook hogere kunst is.

ROTTERDAM Kan design ook kunst zijn? Het is deze vraag die de ontwerperwereld het meest in beroering brengt. In vooraanstaande galleries als Gagosian in New York en musea als Centre Pompidou in Parijs worden exposities van beeldend kunstenaars zonder aarzelen afgewisseld met die van ontwerpers. Bij veilinghuizen als Christie's en Sotheby's wordt werk van topontwerpers als Ron Arad en Marc Newson voor honderduizenden euro's afgehamerd. Maar is een stoel of lamp daarmee ook kunst? Want hoe kunstzinnig zijn ontwerpen dan ook zijn, een vormgever maakt toch per definitie een gebruiksvoorwerp?

De Rotterdamse designgalerie Vivid mengt zich in de discussie met de tentoonstelling Art Design. Pikant is dat de

netië in 1970 geheel uit hun ruimtelijke objecten. De bekendste daarvan is een vormstudie die bestaat uit een driedimensionaal kruis met afgeronde hoeken van ijzerdraad; een werk dat meer verwant is aan de minimalistische kunst van Donald Judd of Sol LeWitt dan aan ontwerpende tijdgenoten als Aldo van den Nieuwelaar of Benno Premsela. Net zo makkelijk overigens ontwierpen Slothouber & Graatsma voor de Biënnale een zitelement dat bestaat uit zwarte kubussen die met ritsen aan elkaar zitten. Iedereen kan zo zijn eigen 'kubistische' bank maken.

Musea (en kunstverzamelaars) vallen tegenwoordig voor design dat in gelimiteerde edities wordt uitgebracht. Zoals een verchromde editie van de Sexy Relaxy van Richard Hutten, de stoel waarvan de twee brede poten tevens de zitting vormen. Een regelrechte eyecatcher, maar ook een stoel die gewoon te koop is. De artistieke waarde van

uit dezelfde serie doet nog het meeste denken aan een doe-het-zelfconstructie van reuzenmeccano. Ook een eyecatcher, maar evenmin een bank die het hele denken over design op zijn kop zet, laat staan dat er grote thema's als dood of liefde door worden aangeroerd. En lekker zitten doet hij ook niet. De reputatie van de ontwerper lijkt van groter belang voor de status van het ontwerp dan de kunsthistorische waarde. De meest voor de hand liggende conclusie is dat het kunstzinnige design in Vivid in hetzelfde grijze gebied valt als fotografie. Van de Amsterdamse fotograaf Iwan Baan zijn foto's te zien van gebouwen van OMA (Rem Koolhaas), het Japanse SANAA en de Herzog & de Meuron, de makers van het Vogelnest in Beijing. Op de verstilde composities van Baan ogen de gebouwen als minimalistische sculpturen en abstracte ruimtelijke objecten. Maar ook de foto's zelf zouden niet misstaan in een museum. Toch zijn ze gemaakt in opdracht van deze archi-



JAN SLOTHOUBER CUBISCHE NETTEN 1970 - JURGEN BEY, STRANGERS BENCH, 2006

tentoonstelling een kopie is van de stand waarmee Vivid deze zomer stond op Design Miami, het designonderdeel van een van de belangrijkste kunstbeurzen, Art Basel. Waarmee nog maar eens wordt onderstreept dat beide disciplines steeds meer naar elkaar toe kruipen. Ook pikant: alle geëxposeerde werken zijn te koop.

De crossover tussen design en kunst is niet nieuw. Het ontwerperduo Slothouber & Graatsma verzorgde vanaf de jaren vijftig de tentoonstellingen van De Nederlandse Staatsmijnen (DSM). Daarnaast bestond de Nederlandse inzending naar de kunstmanifestatie Biënnale in Ve-

het glimmende exemplaar lijkt vooral te worden bepaald door de exclusieve oplage van twaalf.

Om de verwarring over wat kunst en wat design is compleet te maken, is ook een spiegelend wandobject van beeldend kunstenaar Maria Roosen te zien. Maar zou dit glimmende object ook als pure kunst worden bestempeld als het was gemaakt door Hutten?

Want dat de achtergrond van de maker de status van design bepaalt, dat staat wel vast. Zo werd een prototype van een tafel van ontwerper Jurgen Bey dit jaar geveild voor 30 duizend euro. Een bank

tectenbureaus en alleen afgedrukt in architectuurbladen.

Het definitieve antwoord op de vraag of design ook hogere kunst kan zijn, geeft Art Design niet. Maar dat een bank of stoel nog een andere functie kan hebben dan het zitcomfort verhogen, dat is na het zien van een kubusbank en een inkijsstoel wel duidelijk.

Jeroen Junte

Art Design . Galerie Vivid, William Boothlaan 17a in Rotterdam. T/m 28/9. www.vividvormgeving.nl